

WOJEWODA MAZOWIECKI

WZ-VI.9612.3.3.2018

Warszawa, *Grzesiec* 2018 r.

**Pani
Ewa Ryszka
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
ul. Idzikowskiego 7b
05-070 Sulejówek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2018 r. poz. 160) przeprowadzona została kontrola problemowa w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Sulejówek (dalej SPZOZ), mieszczącym się w Sulejówku przy ul. Idzikowskiego 7b.

Tematyka kontroli obejmowała zapewnienie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, porodu w poradniach dla kobiet.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 29 marca 2018 r., przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli ustalono, że Poradnia ginekologiczno-położnicza zapewniała realizację świadczeń opieki medycznej kobietom w okresie ciąży oraz porodu, poprzez: systematyczną ocenę stanu zdrowia ciężarnych kobiet oraz płodu, kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie, identyfikację czynników ryzyka okołoporodowego, propagowanie zdrowego stylu

życia, praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, połogu, karmienia piersią oraz rodzicielstwa, a także wykonywanie badań kontrolnych w okresie połogu, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem (dalej rozporządzenie w sprawie standardów opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2016 r. poz. 1132). Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w ciąży realizowane były przez 2 lekarzy specjalistów w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz 2 położne, które ukończyły kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego program dla położnych, kurs specjalistyczny w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej – program dla pielęgniarek i położnych oraz kurs doskonalący w zakresie zasad przyjmowania, realizacji zaleceń lekarskich przez pielęgniarke i położne. Ponadto jedna położna posiadała tytuł licencjata pielęgniarstwa oraz kurs doskonalący w zakresie karmienia piersią – standard w opiece okołoporodowej, a druga ukończyła kurs specjalistyczny w zakresie wykonywania i interpretacji zapisu elektrokardiologicznego – program dla pielęgniarek i położnych oraz kurs doszkalający dla położnych w zakresie pobierania rozmazów cytologicznych w skryningu raka szyjki macicy. Położne sprawowały również opiekę poporodową w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionych lekarzy i położnych.

SPZOZ, w strukturach którego funkcjonuje kontrolowana poradnia, zabezpieczał odpowiednie warunki kadrowe oraz sprzętowe umożliwiające właściwą organizację świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej, zgodnie z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Podmiot zapewniał możliwość wykonania badań ultrasonograficznych i kardiograficznych oraz możliwość pobierania materiału do badań laboratoryjnych, bakteriologicznych i cytologicznych, które wykonywane były poza placówką, na podstawie umowy zawartej z podwykonawcą.

Podmiot informował pacjentki o możliwości udziału w zajęciach przygotowujących do porodu, połogu, pielęgnacji noworodka oraz do roli rodziców, prowadzonych przez szkołę rodzenia. Poradnia ginekologiczno-położnicza realizowała także świadczenia promujące zdrowy styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z okresem ciąży i połogu oraz karmieniem naturalnym.

SPZOZ realizował świadczenia zdrowotne w miejscu zamieszkania lub pobytu położnicy. Położna środowiskowo-rodzinna objęła opieką patronażową 125 położnic i 126 noworodków. Położna w czasie wizyt patronażowych oceniała stan zdrowia położnicy i noworodka, relacje w rodzinie, warunki socjalno-bytowe, udzielała instruktażu na temat opieki nad noworodkiem, technik kąpieli, pielęgnacji skóry i kikutu pępowiny, motywowała do karmienia naturalnego i pomagała w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją, a także informowała o potrzebie odbycia wizyty kontrolnej u lekarza ginekologa w 6 tygodniu połogu.

W podmiocie umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318). SPZOZ dysponował dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń medycznych, do której posiadania i okazania organowi kontroli podmiot jest zobowiązany na podstawie art. 90 ust. 6, 7 i 9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 211, z późn. zm.). Podmiot posiadał opracowane minimalne normy zatrudnienia pielęgniarek i położnych, które uwzględniały kontrolowaną komórkę organizacyjną, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (Dz. U. z 2012 r. poz. 1545).

Indywidualna dokumentacja medyczna pacjentów prowadzona i przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (dalej rozporządzenie w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej – Dz. U. z 2015 r. poz. 2069).

W poddanym badaniu okresie w Poradni ginekologiczno-położniczej zarejestrowano 120 kobiet z rozpoznaną ciążą, w tym 65 kobiet we wczesnym okresie ciąży – do 10 tygodnia. Badaniu poddano dokumentację medyczną 40 pacjentek z udokumentowanym zakończeniem ciąży.

W wyniku kontoli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewykonanie pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej:

- u żadnej z pacjentek nie wykonano 3-krotnego badania czystości pochwy oraz nie dokonano oceny wymiarów miednicy,
  - u 26 ciężarnych nie oznaczono grupy krwi,
  - w 10 przypadkach nie wykonano badania cytologicznego,
  - u 5 pacjentek nie wykonano posiewu z przedsonka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B-hemolizujących,
  - u 4 ciężarnych nie wykonano badania w kierunku HBS,
  - w 3 przypadkach nie wykonano badania w kierunku HIV,
  - u 1 pacjentki nie wykonano badania w kierunku HCV, VDRL i różyczki.
2. Nieustalenie dla żadnej z pacjentek planu opieki przedporodowej i planu porodu, o których mowa w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
  3. Niewykonanie przez położną środowiskowo-rodzinną poz pierwszej wizyty patronażowej w ciągu 48 godzin od otrzymania zgłoszenia urodzenia dziecka oraz niewykonanie u żadnej położnicy co najmniej 4 wizyt patronażowych, co jest niezgodne z normą ustaloną w ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
  4. Niezamieszczenie w dokumentacji medycznej, danych wybranej przez ciężarną, położnej podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie poz, w tym numeru telefonu kontaktowego i faxu lub adresu poczty elektronicznej, o których mowa w pkt 1a części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
  5. W dokumentacji opracowanych i wdrożonych minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych brak było opinii kierujących jednostkami lub komórkami organizacyjnymi, dotyczącej minimalnych norm zatrudnienia w specjalistycznej opiece ambulatoryjnej, co jest niezgodne z art. 50 ust.1, pkt 1 ustawy o działalności leczniczej.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią Dyrektor do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wykonywania u wszystkich kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Ustalania planów opieki przedporodowej i planów porodu dla kobiet ciężarnych objętych opieką okołoporodową, zgodnie z wymogiem określonym w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
3. Wykonywania przez położną środowiskowo-rodzinną poz pierwszej wizyty patronażowej nie później niż w ciągu 48 godzin od otrzymania zgłoszenia o urodzeniu noworodka oraz wykonywania nie mniej niż 4 wizyty patronażowe, zgodnie z normą ustaloną w ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
4. Zamieszczania w dokumentacji medycznej danych, wybranej przez ciężarną, położnej podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiotu wykonującego działalność leczniczą w zakresie poz, w tym numeru telefonu kontaktowego i faxu lub adresu poczty elektronicznej, zgodnie z wymogiem określonym w pkt 1a części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
5. Zasięgnięcia opinii kierujących jednostkami lub komórkami organizacyjnymi w sprawie minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych w specjalistycznej opiece ambulatoryjnej, zgodnie z art. 50 ust.1 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej.

Zalecenia określone w punktach 1., 2., 3., 4. i 5. należy zrealizować w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia.

W związku z ustaleniami dotyczącymi nieopracowania dla żadnej pacjentki planu opieki przedporodowej i planu porodu oraz niewykonania pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej, pragnę szczególnie podkreślić, że w trosce o dobry stan zdrowia matki i dziecka oraz w celu wczesnego identyfikowania czynników ryzyka okołoporodowego i zminimalizowania powikłań okołoporodowych, należy objąć ww. świadczeniami profilaktycznymi wszystkie kobiety ciężarne pozostające pod opieką kierowanej przez Panią placówki.

Jednocześnie zobowiązuję Panią Dyrektor do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z powołaniem znaku pisma WZ-VI.9612.3.3.2018, o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosku pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Jarosław Chmielowski
Dyrektor Wydziału Zdrowia

Do wiadomości:
Urząd Miasta Sulejówek
Ul. Dworcowa 55
05-070 Sulejówek